

Voorzitter, ik maak er een traditie van om bij de financiële stukken altijd eerst te noemen waar mijn fractie blij van wordt. In de hoofdlijnen van de begroting voor volgend jaar is dat het geld dat het college heeft gereserveerd voor de kinderburgemeester. Dat is natuurlijk ook een verplichting, want de hele raad oarmde dat D66-voorstel, maar het is goed om te zien dat de kinderburgemeester nu ook financieel mogelijk wordt in Veere. Ook goed om te constateren dat veel van de vacatures die een half jaar geleden openstonden, inmiddels zijn ingevuld. De ambtelijke organisatie is dus op sterkte!

Maar voorzitter, het gaat al snel mis wat betreft onze fractie.

Tekstuele fouten

Dat komt onder andere door fouten in de tekst.

Zoals in de inleiding al het verwijt aan het Rijk dat de gemeente hoofdzakelijk opgavegericht geld krijgt, via specifieke en decentralisatie-uitkeringen. Kortom, de gemeente Veere zou te weinig vrijheid krijgen van het Rijk om geld te besteden aan de doelen die de gemeente belangrijk vindt.

Dat is pertinent onwaar, blijkt uit antwoorden van het college. Sterker nog, het omgekeerde is waar: de gemeente krijgt hoofdzakelijk geld van het Rijk waar ze mee mag doen wat ze wil. Minder dan een kwart is opgavegericht. En bovendien: dat vrij besteedbare geld is dit jaar 6% hoger dan vorig jaar. Voorzitter, dit zijn conclusies op basis van informatie van het college. En het college spreekt zich dus tegen. Dat is niet goed, en dat hoort niet.

Zo kan ik doorgaan, voorzitter. Het college schrijft twee pagina's verder dat ze meer datagedreven wil gaan werken. En vervolgens geeft het college aan in schriftelijke antwoorden dat ze niet met algoritmes wil gaan werken. Beseft het college niet dat een eenvoudig Excel-bestand ook algoritmes bevat? En zo begint dit document te lezen. Voorzitter, ik werd er niet vrolijk van, over het geheel genomen. En dan heb ik het over de eerste drie pagina's.

Het college schrijft dat het elektriciteitsnetwerk een uitdaging vormt voor de energietransitie. Op de capaciteitskaart van Netbeheer Nederland blijkt dat helemaal niet zo te zijn. En dat moet het college dan bekennen als er vragen over gesteld worden. College, schrijf nu eens alleen dingen op die kloppen. Dat zou ons werk zo veel makkelijker maken.

Gebrek aan cijfers

Tot zover de eerste indruk van het stuk. En dan ga je verder lezen, en viel ons vooral het gebrek aan cijfers op.

Zijn de beheerplannen nu wel of niet meegenomen in de begroting?

En de tegengestelde berichten in de tekst: we hechten grote waarde aan een gezond financieel beleid, maar toch levert dit college een begroting in met een tekort van meer dan een half miljoen euro vanaf 2026. Dat is niet financieel gezond.

Belastingen voor ondernemers +80%

En wat te denken van financieel gezond beleid bij ondernemers. Want die krijgen van dit college een mooie verrassing: hun belastingen stijgen de komende 4 jaar met 80%.

Gaan de ondernemerspartijen VVD en HVV daadwerkelijk de belastingen voor:

- alle hotels,
- alle winkels,
- alle zzp'ers met een loods,
- alle restaurants,
- alle campings,
- en alle andere ondernemers met panden, tot 80% verhogen de komende jaren (excl. inflatie)? Dat gaat niet over een parkeertarief van een paar dubbeltjes per uur. Dat gaat over een extra belastingverhoging van 2,5 miljoen euro (t/m 2027).

Hierover wil ik in de eerste termijn van alle coalitiepartijen een reactie horen. Want als deze verhoging niet op de instemming kan rekenen van VVD, HVV, of de SGP, dan valt het hele fundament onder deze begroting weg.

En wie volgt? Het college zegt zich namelijk zorgen te maken over een onderzoek dat het Rijk uitvoert naar de inkomsten die gemeenten zelf kunnen innen. Zijn straks dus alle inwoners met een huis ook de dupe om een korting door het Rijk te voorkomen? Voor de kijker thuis: belastingcapaciteit is een maatstaf op basis waarvan het Rijk gemeenten minder geld geeft, met het idee dat je ten opzichte van de gemiddelde gemeente in Nederland zelf je belastingen nog kunt verhogen. Dan hoeft je je hand niet op te houden. En wat is die capaciteit voor Veere? 81% in de begroting van 2023. In Middelburg lag die de afgelopen twee jaar boven de 100%. En in Vlissingen op 106%. Dus college, kunnen inwoners deze periode een soortgelijke inhaalslag verwachten op de gemeentelijke belastingen op huizen om dat verschil in te lopen? Graag een reactie van het college.

Weinig inzicht in financiële gevolgen van alle plannen

Het stuk leest als een troonrede, en dat is geen compliment. Ja, het is lekker dun, maar het bevat zo weinig cijfers dat je eigenlijk niet weet waar je ja tegen zegt. En dat is voor D66 toch echt een behoorlijk probleem. Instemmen kan alleen als je weet waar je ja tegen zegt. En welke zaken het college tegen elkaar afweegt. Bij gebrek aan getallen en cijfers is dat erg lastig. Het is nu alleen zichtbaar op het zogenoemde programmaniveau. Dat zegt dus echt totaal niets over de plannen die het college heeft. Je kunt nu niet de zaken financieel tegen elkaar afwegen. Terwijl de cijfers wel beschikbaar zijn. Want als je vragen stelt, kan er op detailniveau antwoord gegeven worden. Dat maakt het voor onze fractie lastig om iets gefundeerd te zeggen over de financiële plannen van dit college.

Gemeente Aagtekerke

Wat het college wel duidelijk maakt is dat Aagtekerke nog steeds erg belangrijk is. Want de passage over onderwijshuisvesting voor de jaren tot en met 2027 gaat alleen over de Versluijsschool. Over alle andere bouwplannen geen woord. Bij de begroting vorig jaar stelde ik al voor om de naam van de gemeente om te dopen tot gemeente Aagtekerke. Toen werd er nog gelachen, maar het heeft er toch alle schijn van dat dat beleid gewoon doorgezet wordt. Wat zegt het college tegen alle kinderen en ouders over het beschikbare geld voor de

andere scholen in andere kernen? Want naar onze mening is Aagtekerke nu wel klaar, en afgebouwd. Het is hoog tijd voor de andere kernen. College, beaam alsjeblieft dat andere kernen niet over het hoofd gezien worden.

Wederom is er bijvoorbeeld voor de inwoners van Grijpskerke geen enkele vorm van duidelijkheid over wat het college wil gaan doen met de verkeersproblematiek in de kern daar. Hoeveel geld is er nu gereserveerd voor aanpassingen? En geen budget nu, betekent dat het op zijn vroegst in 2025 wordt aangepakt. Graag een reactie van het college, als ook van de coalitiepartijen die tijdens de verkiezingen ook allemaal hebben geroepen dat er iets moest veranderen. Maar diezelfde partijen die nu aan de knoppen zitten, leveren niet.

Geen participatie inwoners Grijpskerke

Dat geldt ook voor de toezegging aan het dorp Grijpskerke dat ze betrokken zouden worden bij de plannen voor het dorp en de herziening van het gemeentelijke vervoerplan. Dat is een toezegging van dit college. Tot nu toe weten de inwoners nog niet eens dat die op de planning staat voor september. Ze weten niets. En dat vind ik als raadslid beschamend. En dat zou het college zich moeten aantrekken. En op basis van dit stuk is nu ook duidelijk dat ze niet op geld hoeven te rekenen komend jaar.

Citymarketing

Jaja, en dan citymarketing. Het college verwacht daarmee de toeristen te gaan spreiden en meer mensen te verleiden om in Veere te komen wonen. Zo vernam onze fractie gisteren. Citymarketing is - de naam zegt het al - marketing, en marketing is bedoeld om producten, belevingen, te verkopen. Marketing is een commercieel instrument. En waar komen onze bezoekers in groten getale voor? Niet voor een bezoek aan de pittoreske Dorpstraat in Meliskerke, de travaille in Biggekerke of de Torenkerk in Gapinge. Uiteraard, een klein deel van de toeristen zal ze alle drie zien tijdens een vakantie in onze gemeente, maar voorzitter, de grote stroom toeristen komt toch echt voor de kust, het strand, de zee, de zon. En marketing gaat daar geen verschil in aanbrengen. Zeker niet voor het geld dat het college nu reserveert: 300.000 euro per jaar is veel, maar net de helft van wat Schouwen eraan uitgeeft.

Draagvlak toerisme brokkelt af

En dan nog even over wat de inwoner wil. 4% van onze inwoners wil extra toeristen naar de gemeente halen. Voorzitter, dat betekent dus dat 96% van de inwoners dat niet wil. En laat ik dan voor de helderheid van dit debat concluderen: de inwoner steunt het toerisme (58%), maar de inwoner wil niet nog meer toeristen naar Veere halen. En driekwart van de inwoners voelt dat het wel steeds drukker wordt met bezoekers. Aan de dichtgeslibde wegen, aan de huizenprijzen, aan de bereikbaarheid voor hulpdiensten.

Dus college: wees verstandig, houd het geld beschikbaar voor de toeristische informatiepunten en trek de stekker uit dat citymarketingidee van u. En als u als college geen vertrouwen hebt in die toeristische informatiepunten, stop er dan mee vanaf 2025 na een goede evaluatie, en gebruik dat geld voor een begroting waarmee de gemeente niet op te grote voet leeft. Graag een reactie van het college.

College creëert zelf financieel probleem vanaf 2026

En o ja, terug naar het financiële aspect van vandaag. Het college huilt mee met de wolven in

het bos als het gaat om het gat in de begroting dat bijna alle gemeenten in Nederland tegemoet treden vanaf 2026. Er is inderdaad veel af te dingen op de tijdelijke geldstromen die het Rijk beschikbaar stelt voor overheden die het dichtst bij de burger staan én veel taken dienen uit te voeren vandaag de dag.

Maar dit college en deze coalitie mogen daarover niet klagen. Ik herinner graag aan het feit dat wij vorig jaar de parkeertarieven met meer dan 1 miljoen euro hebben verlaagd voor de dagtoerist. En beste mensen thuis, beste collega's, dat is 1 miljoen euro per jaar. Ieder jaar opnieuw dus.

Het is een begrotingsdingetje, maar als je de daling voor 2023 pakt, dan is dat 670.000 euro. En als we dan deze kadernota openslaan en kijken naar het tekort dat het college verwacht vanaf 2026, dan zien we dat dit college de problemen over zichzelf heeft afgeroepen.

Vergeet toezichthouder de verlaging van parkeertarieven?

De vraag aan het college: denkt u dat de provincie echt akkoord gaat met een begroting die eruit ziet zoals deze kadernota? Een beetje oplettende toezichthouder in het Abdijcomplex wijst toch op het besluit van deze coalitie om de parkeertarieven te verlagen met bijna 7 ton per jaar vanaf 2023, oplopend tot meer dan 1 miljoen euro in 2026?

En daarom ook alvast de vraag die erop volgt: is het college, is deze coalitie bereid die parkeertarieven voor de toeristen weer te verhogen om de budgettaire problemen voor te zijn, en alle sportverenigingen die rekenen op een MFA, alle sportende kindertjes, en ja, alle inwoners en alle ondernemers zekerheid te geven dat deze gemeente na 2025 niet op slot dreigt te gaan vanwege financiële tekorten?

En hoe gaat dit college orde op zaken stellen als de toezichthouder niet akkoord gaat met de begroting zoals die nu in hoofdlijnen voor ons ligt? Want we mogen geen tekorten laten zien in 2026 en 2027. En beste college, u moet een plan-B hebben. We zijn toch de gemeente Vlissingen niet? En dat weet de provincie als toezichthouder op onze financiën ook.

Plan-B is afwezig

Dus, college: waar is plan-B van dit college? Zou moeilijk zou het toch niet moeten zijn, als je je politieke schuttersputjes eens zou verlaten. De dekking is eenvoudig te vinden.

Toeristenbelasting hoge tarief: er zijn alleen afspraken gemaakt met de sector om in stappen van 5% de inflatie door te rekenen. Let op: in stappen van 5% én de inflatie.

Bij een inflatiecijfer van 5% is dat bij 2,10 euro per persoon per nacht 10 cent extra en niet 5 cent zoals het college dat voorstelt. Wees dus consequent college en wentelt de kosten af over alle groepen. Maar nu ontzien we de bezoekers van de luxe vakantiehuizen en van de vier- en vijfsterrenhotels. Waarom doet het college dat? En beste raad, waarom willen we onze inwoners, onze ondernemers en de toerist die in een klein tentje slaapt wel het normale inflatiecijfer toerekenen, maar toeristen die zich op vakantie wentelen in luxe niet? Ik kan het antwoord echt niet geven... Maar wellicht het college wel. Graag een reactie op dit punt.

Hondenbelasting afschaffen

Hondenbelasting afschaffen... Dat voorstel heeft onze fractie bij de begrotingsbehandeling vorig jaar voorgesteld, met brede steun in de raad. En wat lezen we tot onze ontzetting? Het college heeft niets onderzocht, het college besluit de hondenbelasting niet af te schaffne 'om het tekort in 2026 en 2027 niet op te laten lopen'. Dat is geen onderzoek. Dat is een politieke keuze.

En hier, voorzitter, kom je dan op het punt of je als fractie nog de moeite neemt om een amendement in te dienen. En wij hebben besloten dat niet te doen. Want dit college, deze coalitie, houdt zich stevig vast, zonder ruimte te bieden aan andere ideeën. Dat blijkt wel uit de keuze over de hondenbelasting. Want de opties zijn er: als je de toeristenbelasting voor hotelgasten of een vakantiehuis verhoogt met het inflatiecijfer (met 5 ct extra), en niet met iets willekeurig, dan haal je in één keer de netto-opbrengst van de hondenbelasting op.

En dan kun je de handhavers inzetten op foutparkeeders, en mensen die onterecht in kernen een vakantiehuis bezitten. Of aan de Kievitenlaan in Veere waar het college dit jaar nog controle heeft uitgevoerd.

Maar deze coalitie wil niet, blijkt uit dit voorstel. En als ze dat wel willen, dan hoor ik dat graag. Dus dit is een vraag aan de coalitiepartijen: ziet u het zitten om de toeristenbelasting normaal te verhogen met de inflatie, en daarvoor de hondenbelasting af te schaffen voor onze inwoners.

Verdeling van de lasten over een- en meerpersoonshuishoudens

Ik heb eerder in de raad gesteld dat het ook goed zou zijn om eens te kijken naar de verdeling van de gemeentelijke belastingen tussen grote en kleine gezinnen. Of tussen grote gezinnen en mensen die alleen wonen. Want vorig jaar bleek dat niemand wist waarop die heel kleine verschillen zijn gebaseerd. De oproep aan het college is om te onderzoeken hoe we daarin eerlijkere verschillen kunnen maken. Bijvoorbeeld als je echt eens gaat kijken als je naar de verdeling van kosten, in bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing, het rioolrecht etc. Kan het college dat toezeggen?

Kortom, voorzitter. Onze fractie heeft grote bedenkingen bij de opbouw achter dit stuk, de inhoud van dit stuk en de financiële visie in dit stuk. Wij kijken uit naar de antwoorden van het college, en horen graag van de andere coalitiefracties en het college waar de ruimte zit om de financiële plannen te verbeteren.